

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мария Димитрова Стойчева, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

на: дисертационния труд на **Кшиштоф Бялоблоцки**
на тема „Дисонанси и перспективи за алтернативно управление на миграционните процеси в страните от Вишеградската четворка“
за присъждане на научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ № 492 от 10.04.2019 г. и Протокол №1 от заседание на научното жури.

1. Информация за дисертанта

Кшиштоф Бялоблоцки е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Администрация, управление и политически науки“, Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационният му труд е обсъден на заседание на катедрата и е допуснат до защита.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд.

Представеният дисертационен труд се състои от увод, три глави, заключение, използвани източници и литература и приложения в обем от 359 страници, от които 309 страници основен текст. В **увода** се обосновава актуалността на темата на изследването, както и специфичният обseg и подход на дисертационния труд – а именно сравнението на особеностите на регулирането, спецификата, възприятията и въздействието на миграционните процеси в страните от Вишеградската група. Обосновава се и смисълът на т.нар. алтернативни подходи на управление на миграционните процеси в

контекста на европейски координирани действия в тази област. Изследователският проблем е ясно дефиниран като липса на достатъчна систематизация в изследванията на социалните отношения, които обуславят възникващите политически и социални изменения, и спецификата на миграционните процеси, които оказват влияние в страните от Европа и по-специално на страните от Вишеградската четворка. Основно внимание докторантът насочва към миграционните процеси и тяхното регулиране в региона, което съставлява и основният принос на дисертацията.

Първа глава разглежда общият контекст на изследването от теоретико-методологическа перспектива като се прави обстоен и задълбочен обзор на изследователските подходи и хронологията на теоретичното разглеждане на миграцията, дефинирането ѝ и разглеждането ѝ в различни миграционни теории. Авторът демонстрира задълбочени познания и умение за теоретични обобщения. Представянето на контекста на изследването продължава с анализ на проблемите на миграцията в началото на XXI в., като обосновано се въвежда специфичният контекст на процесите в страните от Вишеградската четворка с извода, че е налице преобразуване на сътрудничеството от степен на координация в процеса на европейска интеграция към степен на представяне на общи позиции на европейско равнище. В този смисъл тезата на автора е, че то играе ролята на платформа за прагматично сътрудничество, а не като алтернатива на политиката на ЕС в областта на миграцията. Разбирането за алтернатива на политиката изисква повече внимание, което в недостатъчна степен е отделено в дисертацията.

Втора глава разглежда правните основи за регулиране на миграционните процеси в ЕС. Темата е разгледана коректно, обстойно и проследява в

хронологичен ред основните нормативни актове, както и общите насоки на развитието на процеса на регулиране на миграционните процеси в рамките на ЕС като цяло. Обосновано се анализират и нормите в международни конвенции, както и общите хуманитарни принципи, към които се придържат държавите-членки на ЕС. В сравнителна перспектива се разглеждат и правните основи в тази област на страните от Вишеградската четворка. Аргументирано се извежда изводът, че именно миграционните процеси провокират преобразуването ѝ в политически фактор за по-силна интеграция в самата четворка, тъй като управлението на миграционните процеси има приоритетно значение за тях като политика. Проявлението на тази засилена интеграция е на европейско равнище в контекста на комплексната правова и институционална основа за управление на миграционните процеси на ЕС. Не се разглеждат други сходни или различни аспекти на регионални обединения или процеси в обратна посока, от което дисертацията би спечелила значително в сравнителен план.

Трета глава се обръща към задълбочено представяне на инструментите за управление на миграционни кризи от страните на Вишеградската четворка като тук откривам значителния принос на представената дисертация. Последователна е тезата на автора, свързана с позиционирането на тези страни и произтичащите от това интеграционни процеси. Прави се изводът, че задълбочаването на сътрудничеството се налага да е насочено в различни посоки, но неизбежно изисква разработването на унифицирана регионална миграционна политика. Принос на дисертацията е, че факторите, правните основания и особеностите на по-широкия европейски контекст са ясно изведени и обосновани. В главата се разглеждат и диференциращи фактори на

политически възприятия и социално-икономически следствия за отделните страни, които имат като национални, така и регионални измерения. Анализът на тези фактори не е доразвит като основа за предположения и хипотези за евентуални разединяващи тенденции.

Заклучението съдържа основните изводи, обосновано изведени в изследването. Те съдържат и основните научните и научно-приложни приноси.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените приноси имат теоретичен и практико-приложен характер, свързани с анализа на настоящата миграционна криза, с миграционната ситуация в страните от Вишеградската четворка и с особеностите на контекста не само в самите страни, но и от гледна точка на етапа на европейската им интеграция, с анализа на основните фактори и въпроси на миграционната им политика, които обосновават спецификата и разграничителните линии между тях.

4. Заключение

Дисертационният труд е самостоятелно, завършено и фокусирано изследване на актуален въпрос със съществено значение за процеса на управление на миграционните процеси в страните от Вишеградската четворка, а и в общоевропейски контекст. Авторефератът представя правдоподобно и синтезирано съдържанието и основните изводи от дисертационния труд.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури **да присъдят на** Кшиштоф Бялоблоцки научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“.

23.04.2019 г.

Становището изготви:

Проф. д-р Мария Стойчева